

Ekokritické čítanie: básne Wisławy Szymborskej

Ecocritical Reading: Poems by Wisława Szymborska

WORKSHOPS

Key words: ecocriticism, ecocritical reading, Wisława Szymborska, human-nature relationship

Meno a priezvisko vyučujúceho: Mgr. Zuzana Obertová, PhD.

Dátum výučby: 24.01.2022

Čas výučby: 16.00 – 16.45 hod. (1 vyučovacia hodina)

Opis seminára:

Seminár bol realizovaný v rámci projektu „The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations“.*

V skupine pracovali študenti z rôznych krajín. Dvaja študenti pochádzali zo Slovenska, dve študentky z Ukrajiny a jedna študentka bola z Poľska. Spoločnými jazykmi komunikácie boli slovenčina a poľština.

Ako prípravu na seminár dostali študenti k dispozícii článok *Zwierzę, czyli oskarżenie. „Tarsjusz” Wisławy Szymborskiej* od Dawida Gostyńskiego, ktorý je dostupný na stránke <https://www.zamekczyta.pl/zwierze-czyli-oskarzenie-tarsjusz-wislawy-szymborskiej/>, ako aj báseň Tarsjusz, ktorá je v článku interpretovaná. Článok mal pripraviť študentov na spôsob interpretácie ďalších básní W. Szymborskej, ktoré boli takisto vopred k dispozícii: *Dwie mały Bruegla, Widziane z góry, Milczenie roślin, Chmury, a Zwierzęta cyrkowe*.

Na seminári sme prečítali každú báseň a vysvetlili sme si slovné spojenia náročné na porozumenie. Pri každej básni sme sa snažili zodpovedať na niekoľko základných otázok:

- Kto je lyrickým subjektom básne a ako ho možno charakterizovať?
- Aká časť „prírodného“, t.j. „nie ľudského“ sveta je v básni tematizovaná (zvieratá, rastliny, neživá príroda a pod.)?
- Ako je zobrazený vzťah človeka k prírodnej zložke sveta, konkretizovanej v predchádzajúcej otázke?
- Zmenilo sa niečo v tomto vzťahu v súčasnosti?
- Aká je pointa básne?
- Aká je subjektívny dojem študenta/študentky z danej básne?

Otázky zodpovedajú základným postulátom ekokritickej analýzy literárneho diela, s ktorými sa študenti oboznámili na začiatku seminára. Vďaka tejto hodine študenti spoznali časť tvorby Wisławy Szymborskej ako čelnej predstaviteľky súčasnej poľskej poézie.

*The project „The V4 Humanities Education for the Climate. Diagnoses – Best Practices – Recommendations“ is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe. This project was made possible through Strategic Grant No. 22020071 from the International Visegrad Fund.

Študenti boli počas seminára aktívni, živo sa zaujímali o postuláty ekokritiky. Spoločne hľadali odpovede na položené otázky a navzájom si vymieňali inšpiratívne postrehy. Študenti hodnotili seminár ako veľmi podnetný, podľa ich mienky priniesol nový pohľad na literatúru.